

GEMEENTE EEMNES

BESLISVOORSTEL RAAD EEMNES

Besluitvormend orgaan

Gemeente Eemnes – Gemeenteraad

Gemeentecode

Eemnes

Onderwerp

Onderzoek en uitvoering integrale grondwaterproblematiek en herinrichting Centrum van Eemnes.

Portefeuillehouder

Th. Reijn (Eemnes)

Openbaar

Ja

Korte inhoud

In het centrum van Eemnes wordt door de bewoners op uitgebreide schaal (grond)wateroverlast ervaren. Dit wordt beschreven in het onderzoeksrapport van BOOT. Ook zijn in 2018 bewonersbijeenkomsten over de grondwateroverlast georganiseerd. Hier waren ook gemeenteraadsleden bij aanwezig. De problemen en de noodzaak om deze aan te pakken zijn benoemd in het collegeprogramma en het Gemeentelijk Rioleringsplan Eemnes (GRP) 2018–2022.

Besluiten

1. Kennis te nemen van het rapport onderzoek en uitvoering (grond-) wateroverlast Eemnes Centrum, opgesteld door BOOT, documentnummer P18-0491-002, datum 25 november 2019.
2. Het krediet van € 197.000,00 uit de investeringsplanning (jaarschijf 2018–2019) van de begroting 2021 beschikbaar te stellen voor het onderzoek en uitvoering van maatregelen om de grondwaterproblematiek in het Centrumgebied te verkleinen.
3. De begrotingswijziging 2021–5 vast te stellen.

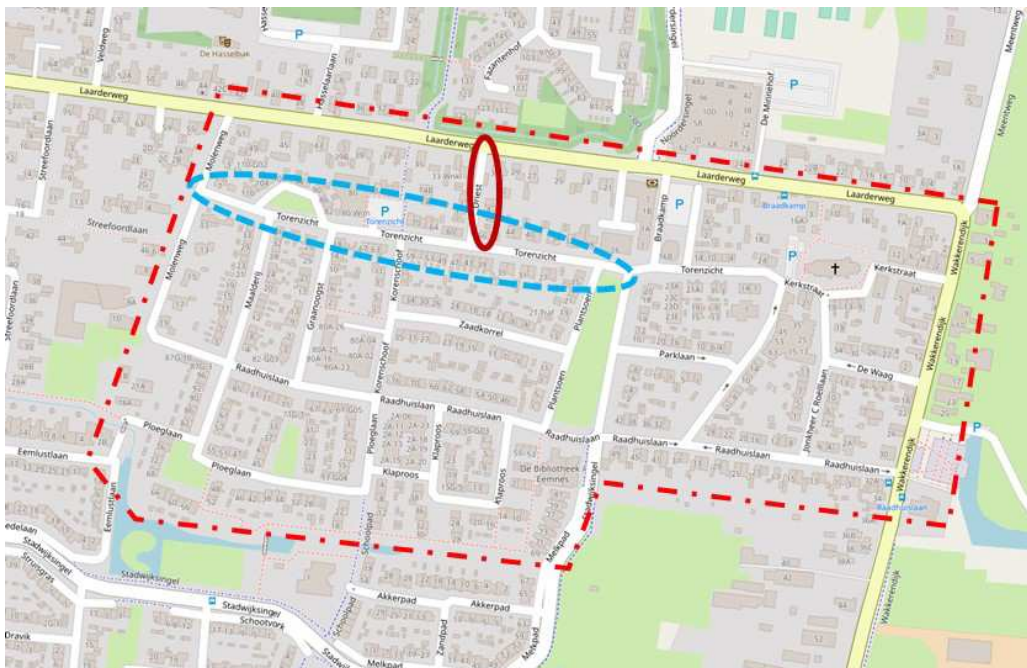
4. Uitgangspunt voor de planvorming zijn de in de begroting opgenomen bedragen voor voorbereiding en uitvoering.

Inleiding

In het centrum van Eemnes wordt door de bewoners op uitgebreide schaal (grond)wateroverlast ervaren. Dit wordt beschreven in het onderzoeksrapport van BOOT. Ook zijn in 2018 bewonersbijeenkomsten over de grondwateroverlast georganiseerd. Hier waren ook gemeenteraadsleden bij aanwezig. De problemen en de noodzaak om deze aan te pakken zijn benoemd in het collegeprogramma en het Gemeentelijk Rioleringsplan Eemnes (GRP) 2018–2022.

Het onderzoeksrapport van BOOT is nog niet eerder voorgelegd aan het bestuur, omdat de peilbuizen nog vier seizoenen zijn gemonitord in 2020. De resultaten van deze monitoring bevestigen het onderzoeksrapport uit 2019.

In de gemeenteraad van 22 maart 2021 is in het DVO 2021 (bijlage) onder hoofdstuk investeringsprojecten begroting 2021 voor project: Laarderweg–west, oversteken, kruising Minnehof, Braadkamp en Plantsoen 15% van het investeringskrediet aangevraagd van de bestuursopdracht. Hiervoor trekken we een projectleider aan die kan starten met het opstellen van een VO, op basis waarvan de commissie en de inwoners betrokken worden. Om de voorbereiding hiervan te kunnen opstarten is er krediet benodigd om het onderzoek en uitvoering van maatregelen om de grond–waterproblematiek in het Centrumgebied te verkleinen.

Figuur 1: Het gebied waarin verspreid grondwateroverlast ervaren wordt.

Naast grondwateroverlast is doormiddel van een stresstest inzichtelijk gemaakt wat de risico's zijn voor Eemnes Centrum bij extreme neerslag. Hieruit blijkt dat er veel woningen zijn waar water tegen de gevel berekend wordt in het model bij extreme neerslag.

Figuur 2: Stroombanenkaart. Hoe blauwer, hoe meer grondwateroverlast er nu ervaren wordt.

Het regulier functioneren van de riolering in de Laarderweg is verminderd. Hier is sprake van tegenschot waardoor de doorstroming richting het gemaal verminderd.

Met de inrichting van de buitenruimte van Eemnes Centrum houden we rekening met de problemen die spelen en geven we invulling aan het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie (DPRA). Meekoppelkansen worden hierbij optimaal benut.

Doel

Te komen tot een goed werkend drainagesysteem waarmee de grondwateroverlast bestreden wordt. Aanvullend onderzoek om dit te realiseren wordt uitgevoerd voor het zomerreces 2021. Voordat er vervolgstappen worden uitgevoerd presenteren we de onderzoeksresultaten aan u.

Toelichting besluit (argumenten)

1.1 In het onderzoeksrapport van 2019 van Bureau Boot wordt geadviseerd om verder onderzoek uit te voeren naar de drainage in de openbare ruimte van Eemnes.

Uit het eindrapport blijkt dat het drainagesysteem op veel locaties niet traceerbaar is. Daarnaast is het drainagesysteem na aanleg (vrijwel) niet meer onderhouden. Daardoor werkt het systeem niet meer goed, met als gevolg dat er op veel plekken (grond-) wateroverlast wordt ervaren. Bij recente projecten is wel drainage aangelegd, die veelal onder het oppervlakte van de straat zijn afgewerkt en dus niet zichtbaar en toegankelijk

zijn. Daarom wordt in het onderzoeksrapport geadviseerd om verder onderzoek uit te voeren naar de drainage en herstelmaatregelen te treffen in de openbare ruimte.

2.1 Gemeentes hebben een wettelijke zorgplicht voor het beheersen van hemel-, grond- en afvalwater. De gemeente heeft deze plichten opgenomen en uitgewerkt in het GRP. Voorgenoemde maatregelen geven invulling aan de zorgplichten en de opgave van klimaatadaptatie.

2.2 Bewoners ervaren overlast van de grondwaterproblemen.

Als gevolg voor bewoners staan kruipruimten en kelders delen van het jaar, wanneer de grondwaterstand hoger is, onder water. Bewoners hebben door deze grondwaterproblemen last van schimmel en vocht in de muren, natte houten vloeren, een muffe lucht in huis en hoge luchtvochtigheid.

2.3 De gemeente heeft als beleidslijn om dingen zoveel mogelijk integraal aan te pakken.

De gemeente heeft de wens om onder andere Laarderweg-west, verschillende oversteken, kruising Minnehof, Braadkamp, Plantsoen en Raadhuislaan-oost te laten herinrichten.

Verwachte ingrepen om tot een goed werken drainagesysteem te komen, zullen in deze gebieden plaatsvinden. Het is efficiënt en goedkoper om deze projecten te combineren met de uitvoering van de aanpak van de grondwaterproblematiek.

Grondwaterproblematiek houdt niet op bij één straat. De hiervoor benoemde deelprojecten worden integraal samengevoegd tot het project: Centrumplan Eemnes (zie bijlage 'Scope Centrumplan Eemnes' voor het projectgebied). De deelprojecten van het Centrumplan kunnen gefaseerd worden uitgevoerd over meerdere jaren. We leggen de gemeenteraad hiervoor later een voorstel voor.

2.4 Eemnes Centrum is kwetsbaar bij extreme neerslag.

Uit de uitgevoerde stresstest blijkt dat door de lage ligging het water nergens heen kan stromen bij extreme neerslag waardoor het deels tegen woningen berekend wordt. Om te voorkomen dat dit water tot overlast leidt, zoeken we naar aanvullende locaties voor waterberging. Zoeklocatie hiervoor is onder meer het Plantsoen.

2.5 Vanwege de hoge grondwaterstand zijn de bomen in Eemnes centrum niet vitaal.

Het bomenbestand onder andere op de Braadkamp en het Plantsoen is niet vitaal als gevolg van een te hoge grondwaterstand. Dit veroorzaakt wortelopdruk en verminderd groeisnelheid. Het groen is voornamelijk bezig met overleven. Daarom is het groen op het Braadkampplein weinig effectief tegen hittestress.

Vastgesteld wettelijk- en beleidskader

Waterwet Artikel 3.5 en 3.6 en Milieubeheer Artikel 4.22.

In het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) 2018-2022 zijn deze wettelijk verplichte zorgtaken benoemd. Er is een bestuursakkoord klimaatadaptatie ondertekend. Het DPRA-traject binnen de gemeente geeft hier invulling aan.

Relatie BEL-gemeenten en BEL Combinatie

N.v.t.

Kanttelingen

We onderzoeken de subsidiemogelijkheden tijdelijke impulsmaatregeling klimaatadaptatie 2021-2027 om klimaatbestendig te zijn.

De klimaatverandering heeft ook effect op Eemnes: het rioolsysteem wordt door zwaardere buien (te) zwaarbelast en straten kunnen onder water komen te staan met mogelijk wateroverlast in woningen als gevolg. Door de mogelijkheden voor waterberging in het Plantsoen e.o. te onderzoeken richten we Eemnes Centrum klimaatbestendig in.

Financiën

- Er is vanuit het eindrapport BOOT nader onderzoek en uitvoering benodigd voor de aanpak van het opheffen van de (grond-) wateroverlast in Eemnes Centrum.
- In de begroting 2021 is in de investeringsplanning € 197.000,00 opgenomen om de aanbevelingen van het eindrapport BOOT te laten uitvoeren.
- Onderdeel van de planvoorbereiding is een onderzoek naar de mogelijkheden van subsidieverlening. In de begroting is op dit moment geen toekenning subsidieverlening (euro) meegenomen.

Omschrijving	Bedrag euro exclusief BTW
1. De aanbevelingen van het eindrapport BOOT laten uitvoeren.	177.000
2. Nader onderzoek onvoorzien.	20.000
Totaal euro exclusief BTW	197.000

Begrotingswijziging nodig?

Ja, in begroting gemeente

Uitvoering

Hierna worden de stappen uit de bovenstaande tabel nader toegelicht:

1.1 Veel drainageputten van recent aangelegde drainage zijn niet toegankelijk voor meting en inspectie. Deze drainageputten maken we weer toegankelijk en we spuiten ze door om de toestand van de leidingen te inventariseren. Met als doel het Fysiek opleveren van een goed werkend drainagesysteem.

1.2 Opstellen revisie van het drainagesysteem om de mogelijkheden ervan in beeld te brengen.

1.3 Om afvoer naar het drainagegemaal in het Plantsoen te creëren onderzoeken we of bestaande drainageleidingen aan elkaar gekoppeld kunnen worden.

1.4 Monitoring van drainagesysteem.

In het voorjaar van 2021 start de uitvoering van de inventarisatie. Het projectteam kan hiermee aan de slag zodra het gevraagde projectkrediet beschikbaar is.

Communicatie

Bewoners kunnen zelf ook iets doen de overlast te beperken. Met communicatie en omgevingsmanagement informeren we bewoners dat zij op perceelniveau ook zelf maatregelen kunnen treffen. Dit doen we met een enthousiasmerende aanpak waarin we bewoners elkaar laten inspireren. Waarbij een aantrekkelijk aanbod wordt opgezet voor bewoners wat ze zelf (samen) kunnen (laten) doen i.s.m. de hoveniersbedrijven uit Eemnes.

Bewoners, bedrijven en overige belanghebbende in het centrum van Eemnes worden geïnformeerd over de werkzaamheden. We zorgen dat zij nut en noodzaak begrijpen en weten wat de werkzaamheden voor hen betekenen. Bijvoorbeeld op het gebied van (geluids) hinder en verkeersmaatregelen.

Bijlagen

- Het rapport onderzoek (grond-) wateroverlast, documentnummer P18-0491-002, datum 25 november 2019.
- GRP Eemnes 2018-2022.
- Plaatje scope Centrumplan Eemnes.
- DVO 2021
- Begrotingswijziging.

Steller

P. Hogeveen (phoge).

Registratiedatum

26 februari 2021